

Annette Henriksson

Kommunstyrelsen

annette.henriksson3@lund.se

Kommunstyrelsens årliga beslut angående kommunala aktiebolag avseende år 2019

Sammanfattning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen årligen pröva om den verksamhet som kommunens aktiebolag under föregående kalenderår har bedrivit varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen vid sin årliga prövning finner att så inte är fallet, ska kommunstyrelsen lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

De kommunala ändamålen och befogenheterna som utgör ram för verksamheten framgår av bolagsordningen och ägardirektiven. För att få in ett mer heltäckande underlag för ställningstagandet har kommunkontoret uppmanat styrelsen i både helägda och delägda aktiebolag att i ett särskilt uttalande uttala sig angående verksamheten. Utöver det har en dialog med lekmannarevisorerna samt deras granskningsrapporter beaktats.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 29 april 2020 dnr KS 2020/0216

Bilaga 1 Kommunkontorets skrivelse samt frågeformulär utskickat till samtliga bolag daterat den 2 mars 2020

Bilaga 2 Svar inkomna från bolagen

Bilaga 3 Förvaltningsberättelser från bolagen

Bilaga 4 Lekmannarevisorns granskningsrapport från bolagen

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts vara relevant i ärendet då ärendet gäller granskning av bolag.

Ärendet

Bakgrund

Bestämmelsen i 6 kap 9 § Kommunallagen (2017:725) innebär förstärkt uppsiktsplikt för kommunstyrelsen avseende kommunens

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

aktiebolag. Kommunstyrelsen ska enligt bestämmelsen i årliga beslut pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska kommunstyrelsen lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Kommunala ändamålet

För de bolag som är helägda av kommunen framgår de kommunala ändamålen och befogenheterna som utgör ram för verksamheten av bolagsordningen och ägardirektiven. För delägda bolag får en bedömning göras av vilka ändamål och befogenheter som gäller för bolaget utifrån ägardirektiv och övriga relevanta handlingar.

Förstärkt uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens uppdrag är att pröva bolagens verksamhet för verksamhetsåret 2019. Utöver ovanstående styrdokument baseras ställningstagandet på den information i form av protokoll, ekonomiska handlingar etc som bolagen har skickat in till kommunstyrelsen.

För att få in ett mer heltäckande underlag för ställningstagandet har kommunkontoret uppmanat styrelsen i både helägda och delägda aktiebolag att i ett särskilt uttalande ange om verksamheten i respektive bolag har bedrivits och utvecklats i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Utöver det har kommunkontoret bett om information gällande eventuella dotterbolag, styrelsens arbete samt vilka handlingar som bolagen har inlämnat till Lunds kommun. De har även fått ange om något ärende från bolaget har överlämnats till kommunfullmäktige under 2019, d v s beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige utse minst en lekmannarevisor till kommunala bolag. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om företaget arbetar i enlighet med ägarens avsikt och mål, om verksamheten är effektiv och om det finns en tillräcklig intern kontroll. I samband med denna prövning har kommunkontoret även haft en dialog med de lekmannarevisorer som är utsedda av Lunds kommunfullmäktige för LKF, LKP och Krafringen. Därtill har bolagens granskningsrapport av lekmannarevisorn beaktats.

Koncernbildning och bolagspolicy

I december 2019 beslutade kommunfullmäktige om en koncernbildning i Lunds kommun. Ett moderbolag, Lunds Rådhus AB, bildades och de helägda kommunala bolagen, LKF, LKP, Fastighets AB

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

Lunds Arena samt ett nybildat bolag med namn Visit Lund AB, överfördes som dotterbolag och bildade därmed en koncern. De övriga delägda bolagen ligger organisatoriskt kvar under Lunds kommun.

Kommunfullmäktige beslutade vid samma tillfälle om en bolagspolicy som är ett övergripande styrdokument gällande bolagsstyrning. Syftet med bolagspolicyn är att tydliggöra Lunds kommuns ägarroll och hur kommunens ägarstyrning av sina hel- och delägda bolag ska genomföras. Bolagspolicyn gäller samtliga bolag som är helägda av Lunds kommun men strävan är att även de delägda bolagen ska omfattas av reglerna i denna bolagspolicy. Lunds Rådhus AB utgör den sammanhållna funktionen för att utöva ägarrollen för Lunds kommuns verksamheter i bolagsform genom att förenkla, tydliggöra och stärka styrningen av de hel- och delägda bolagen.

Helägda bolag

Lunds Rådhus AB

Bolaget bildades under slutet av 2019. Bolaget är moderbolag till de kommunala helägda bolagen och bedriver ingen verksamhet. Det kommunala ändamålet med bolaget är att, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen, fullgöra det ansvar som Lunds kommun har som direkt eller indirekt aktieägare i kommunala bolag och bidra till att uppfylla fullmäktiges beslutade strategi- och målprogram genom att styra, leda och samordna stadens verksamheter i bolagsform mot målen. Samordningen gällande bolagsstyrning sker genom detta bolag enligt bolagspolicy.

Helägda dotterbolag

Lunds Kommuns Fastighets AB (publ) (LKF)

LKF har som föremål för sin verksamhet att förvärva, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och kollektiva anordningar. Ändamålet med verksamheten är att i samarbete med Lunds kommun medverka till att tillgodose bostadsbehovet i kommunen och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.

I förvaltningsberättelsen redogör styrelsen för uppfyllandet av bolagsordning och ägardirektiv. Redogörelsen för 2019 års verksamhet utgör det tredje året i bolagets Strategiplan 2020. Det finns förutom ett antal nyckeltal tre långsiktiga mål – erbjuda attraktiva hem, bygga fler bostäder och skapa ett bättre Lund. I förvaltningsberättelsen gör styrelsen bedömningen att sammantaget lever bolaget upp till bolagsordningen och ägardirektivet vilket även framkommer i det särskilda uttalande som inkommit från styrelsen.

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

Bolagets lekmannarevisor har i granskningsrapporten uttalat att han bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt ha skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolaget efterlevt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Han gör även bedömningen att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig. Detta styrks i den dialog som kommunkontoret har haft med lekmannarevisorn.

Lunds Kommuns Parkering AB (LKP)

LKP har som föremål för verksamheten att i samverkan med berörda kommunala myndigheter medverka till att genomföra lösningar för allmän parkering, boendeparkering och verksamhetsparkering på kvartersmark i överensstämmelse med av fullmäktige och byggnadsnämnden fastlagda planer och riktlinjer. I denna uppgift ska bolaget anordna, förvalta och upplåta parkeringsanläggningar på fastigheter som bolaget och kommunen äger eller annars förfogar över. Ändamålet med verksamheten är att medverka till att lösa parkeringsfrågan och därmed understödja stadsutvecklingen.

I förvaltningsberättelsen framgår att förvärvet av bolaget Kännedomen i Lund AB genomfördes under 2019. Ärendet var för ställningstagande av kommunfullmäktige under 2018. Även avtal gällande förvärv av nytt bolag från Medicon Village blev klart under 2019. Ärendet var uppe för ställningstagande hos kommunfullmäktige under 2019. För övrigt har det under 2019 strategiskt arbetats inför den nya uppgiften att ta över gatuparkering i Lund med tillhörande personal. I förvaltningsberättelsen är styrelsens bedömning att bolaget har bedrivit sin verksamhet i linje med det kommunala syftet vilket även framkommer i det särskilda uttalandet som inkommit från styrelsen.

Lekmannarevisorn anser i sin granskningsrapport att verksamheten i bolaget har bedrivits och utvecklats i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Bolagets lekmannarevisor gör även bedömningen att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig. Detta styrks i den dialog som kommunkontoret har haft med lekmannarevisorn.

Bolagsordningen är godkänd av kommunfullmäktige 2013-10-24 och beslutad av bolagsstämman 2013-12-10. Bolagsordningen är dock inte godkänd av Bolagsverket då det fanns brister i de obligatoriska uppgifterna som en bolagsordning ska innehålla. Då detta inte har åtgärdats innebär det formellt att det är en äldre version av bolagsordning som är gällande för bolaget. Detta kommer att åtgärdas under året.

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

Fastighets AB Lund Arena

Bolagets verksamhet är att äga och förvalta fastigheten på vilken Sparbanken Skånes Arena är uppförd för främst verksamhet inom idrott, kultur och evenemang.

Inget särskilt uttalande har inkommit från styrelsen.

Lekmannarevisorn anser i sin granskningsrapport att verksamheten i bolaget har bedrivits och utvecklats i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Bolagets lekmannarevisor gör även bedömningen att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Noterbart är att bolaget inte har något ägardirektiv. Ett ägardirektiv är ett frivilligt dokument men ett viktigt styrinstrument för Lunds kommuns bolagsstyrning. Ett ägardirektiv bör upprättas.

Visit Lund AB

Bolaget startades under slutet av 2019 och har inte haft någon verksamhet under 2019. Enligt bolagsordning är verksamheten att stödja utvecklingen för befintliga och nya aktörer inom besöksnäringen, stödja och medverka i utvecklingen av befintliga och nya besöksmål, destinationsmarknadsföring och mottagningservice och därmed sammanhängande verksamhet.

Majoritetsägda bolag**Kraftringen AB och Kraftringen Energi AB (publ)**

Lund, Eslöv, Hörby och Lomma kommun äger samtliga aktier i Kraftringen AB. Kraftringen AB är ett holdingbolag vars enda funktion är att äga aktier i Kraftringen Energi AB (publ).

Kraftringskoncernen styrs således operativt av moderbolaget Kraftringen Energi AB (publ). Enligt den befintliga bolagsordningen är föremålet för Kraftringen Energi AB (publ) verksamhet att bedriva energiproduktion, energidistribution och IT-kommunikation, att äga och förvalta fastigheter och anläggningar för rörelsens behov, att äga och förvalta aktier och andelar i företag inom energisektorn samt att bedriva till rörelsen anknyttande tjänster.

I moderbolagets förvaltningsberättelse framgår att styrelsen anser att verksamheten inom koncernen bedrivits inom ramen för ägardirektivet, bolagsordningen och den kommunala befogenhet som är tillämplig inom energiområdet. Detta framgår även av det särskilda

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

uttalande som kommunkontoret har fått från styrelsen i både holdingbolag och moderbolag.

Bolagens lekmannarevisorer har i granskningsrapporten uttalat att de bedömer att bolagens verksamhet i allt väsentligt ha skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De gör även bedömningen att bolagens interna kontroll har varit tillräcklig. Detta styrks i den dialog som kommunkontoret har haft med lekmannarevisorn.

Ett för delägarkommunerna gemensamt arbete med att se över bolagsordning och ägardirektiv för både Krafringen AB och Krafringen Energi AB (publ) har pågått under 2019. Detta beräknas vara färdigt under 2020.

Övriga delägda bolag

Science Village Scandinavia AB (SVS)

Enligt bolagsordning är bolagets syfte och verksamhet att direkt eller indirekt, via dotterbolag eller intressebolag, äga, förvalta, hyra ut och exploatera fast egendom och därmed förenlig verksamhet.

Enligt ägardirektivet för bolaget, antaget av bolagsstämman 2017-05-12, är ändamålet att stödja utvecklingen av forskningsanläggningarna ESS och Max IV genom att på bolagets mark planera för samt utforma en infrastruktur som svarar mot anläggningarna unika krav och behov.

Ingen signerad årsredovisning har ännu inkommit till kommunkontoret. Men i utkastet står det i förvaltningsberättelsen att en byggrätt har via SVS Holding I AB sålts till LKP.

Styrelsen anger i det särskilda uttalandet att verksamheten har bedrivits i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten.

Slutrevision har inte skett än vilket även innebär att ingen granskningsrapport har inkommit från lekmannarevisorn.

Sydvatten AB

Sydvatten AB ägs av 17 kommuner. Bolagets verksamhet enligt bolagsordningen är att uppföra, äga och driva vattenförsörjningsanläggningar, att därifrån distribuera vatten samt äga och förvalta fast och lös egendom och därmed förenlig verksamhet. I förvaltningsberättelsen redogör styrelsen och VDN för arbetet under verksamhetsåret 2019 samt arbetet gällande deras övergripande strategi vilket är att skapa ett långsiktigt säkert, redundant och

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

hållbart dricksvattenförsörjningssystem. Dessutom beskrivs strategiska framtidsfrågor så som klimatförändringar som medför extremväder vilket påverkar vattenresursen.

Styrelsen anger i det särskilda uttalandet att verksamheten har bedrivits i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorerna gör i sin granskningsrapport bedömningen att verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig. Någon grund för anmärkning mot styrelsens eller verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

Sysav AB

Enligt bolagsordningen är verksamheten att svara för den regionala avfallshanteringen inom verksamhetsområdet för delägarkommunerna. Enligt ägardirektivet ska bolaget vara ett ledande återvinnings- och avfallsföretag i Sydsverige och medverka i utvecklingen mot en långsiktigt hållbar tillväxt genom att erbjuda delägarkommunerna miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster och produkter inom avfalls- och återvinningsområdet.

I förvaltningsberättelsen redogör styrelsen för bolagets verksamhet under 2019. Under 2019 påbörjade även Konkurrensverket en ny utredning avseende ägarkommunernas rätt att köpa varor och tjänster från Sysav och Sysav Industri. Det är oklart när Konkurrensverket beräknas vara klar med sin utredning.

Styrelsen anger i det särskilda uttalandet att verksamheten har bedrivits i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten.

Bolagets lekmannarevisor utsedd av Malmö Stad gör i granskningsrapporten bedömningen att bolagskoncernens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn gör även bedömningen att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Kommunassurans Syd Försäkrings AB

Bolagets verksamhet är att erbjuda ett välanpassat försäkringsskydd till aktieägarna. De ska även erbjuda detta till de juridiska personer som helt eller till majoritet ägs av aktieägare. Bolaget ska tillföra de försäkrade ökad kompetens inom försäkringsområdet och vare en resurs inom försäkringsfrågor.

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

Styrelsen och bolagets lekmannarevisor gör i det särskilda uttalandet respektive granskningsrapporten bedömningen att bolagets verksamhet i allt väsentligt ha skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt i enlighet med gällande ägardirektiv. Lekmannarevisorn gör även bedömningen att bolagets interna kontroll har varit på en acceptabel nivå.

Ideon Open AB

Bolaget verksamheten är att med bas på IDEON underlätta och befärma kontakter och samarbete mellan å ena sidan etablerade företag och organisationer i omvärlden och å andra sidan forskare samt entreprenörer och mindre företag verksamma i närområdet. Att till etablerade företag och organisationer sprida kunskap om hur deras verksamhetsutveckling kan dra nytta av kunskap och resurser hos regionens forskare och entreprenörer.

Ingen årsredovisning för 2019 har ännu skickats in till kommunkontoret men bolagsstämma har varit och där fastställdes årsredovisningen.

Styrelsen anger i det särskilda uttalandet att verksamheten har bedrivits i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten.

Bolaget har ingen utsedd lekmannarevisor.

Inera AB

Inera ägs av SKR Företag, regioner och kommuner. Genom att erbjuda kompetens inom digitalisering stödjer Inera ägarnas verksamhetsutveckling. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare.

Lunds kommun äger 50 aktier i bolaget vilket innebär mindre än 1% ägandeandel.

Styrelsen anger i det särskilda uttalandet att verksamheten har bedrivits i enlighet med det fastställda ändamålet med verksamheten och i enlighet med de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten.

Föredragning

Lunds Rådhus AB samt Visit Lund AB bildades i december 2019. Av den anledningen görs ingen prövning av deras verksamhet för verksamhetsåret 2019.

2020-04-29

Diarienummer

KS 2020/0216

Mot bakgrund av vad som framgår av bolagsordning, ägardirektiv och övriga relevanta handlingar för bolagen, uttalanden från bolagsstyrelsen och lekmannarevisorer är kommunkontorets sammantagna bedömning att verksamheten i LKF, LKP, Fastighets AB Lund Arena, Kraftringen AB, SVS, Sydvatten AB, SYSAV AB, Kommunassurans Syd Försäkring AB samt Ideon Open AB under verksamhetsåret 2019 har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Med bildandet av moderbolaget Lunds Rådhus AB och en koncern för de helägda bolagen har ägarstyrningen förtydligats. Arbetet med bolagsstyrning i koncernform samt med Lunds Rådhus AB som samordnare kommer att konkretiseras under 2020. I samband med detta kommer även styrdokumentet för bolagen att ses över.

Vad som framgår av det frågeformulär som skickades ut till bolagen är att det finns en otydlighet om vilken information som bolagen ska delge ägaren. I och med beslut om Bolagspolicy har det tydliggjorts vilken information och vilka handlingar som respektive bolag löpande ska lämna in till Lunds kommun. Detta för att möjliggöra den förstärkta uppsiktsplikt som kommunstyrelsen enligt kommunallagen 6 kap 1 § är förpliktigad att göra. Det är bolagens ansvar att information och handlingar inkommer till kommunstyrelsen.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att besluta

att verksamheten som LKF, LKP, Fastighets AB Lund Arena, Kraftringen AB, SVS, Sydvatten AB, SYSAV AB, Kommunassurans Syd Försäkring AB, Ideon Open AB samt Inera AB har bedrivit under föregående kalenderår bedöms vara förenlig med de fastställda ändamålen och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:
Ekonomiavdelningen Kommunkontoret